

10 czerwca br. na dziedzińcu Muzeum Pałacu Króla Jana III w Wilanowie zainaugurowano projekt "Kultura bez barier". Jego wartość to 25 mln zł. Projekt ten ma pomóc instytucjom kultury w dostosowaniu oferty do potrzeb różnych odbiorców i upowszechnić dostępność. Powstaną praktyczne rozwiązania dla instytucji kultury, jak mają dostosować się do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Następnie model ten zostanie przetestowany w 100 wybranych w konkursie instytucjach kultury - bibliotekach, domach i ośrodkach kultury, galeriach i teatrach.

Instytucje kultury przygotowują dostępne wydarzenia kulturalne, ale także zbudują sieć kontaktów zarówno pomiędzy sobą, jak i z organizacjami zajmującymi się kwestiami osób z niepełnosprawnościami. Projekt "Kultura bez barier" otrzymał dofinansowanie z Funduszy Europejskich z Programu Wiedza Edukacja Rozwój.

To kolejna inicjatywa związana z rządowym Programem Dostępność Plus. Już od kilku lat obserwujemy pozytywne zmiany. Wiele instytucji kultury już przekonało się, że ich oferta powinna być dostosowana do potrzeb różnych odbiorców. Oferowane są nie tylko spektakle, zajęcia czy produkcje przygotowane z myślą o dzieciach czy seniorach, ale również takie, które są kierowane do np. osób z określoną niepełnosprawnością. Wciąż jednak musimy pracować nad tym, by dostępnych miejsc na kulturalnej mapie Polski było więcej - podkreśliła Małgorzata Jarosińska-Jedynak, wiceminister funduszy i polityki regionalnej i przewodnicząca Rady Dostępności.

Podmioty, które otrzymają grant w ramach projektu „Kultura bez barier”, będą realizowały zaplanowane projekty przy wsparciu Lidera i Partnerów projektu. Będzie też wymiana doświadczeń i ocena efektów. Po weryfikacji model zostanie przekazany do stosowania przez różnorodne instytucje sektora kultury. Doświadczenia zostaną zamieszczone w opracowaniu opisującym wypracowany ramowy model zapewnienia dostępności oferty i zasobów instytucji kultury.

Doświadczenie kultury i czynny udział w jej tworzeniu to jedne z najistotniejszych potrzeb człowieka. Ich zaspokojenie jest nie tylko źródłem przyjemności czy rozrywki, lecz przede wszystkim fundamentalną formą udziału w życiu wspólnoty i kluczowym budulcem tożsamości. Dlatego zapewnienie dostępności zasobów kultury i wydarzeń kulturalnych osobom z niepełnosprawnościami jest ważnym wyzwaniem oraz naszą odpowiedzialnością. Naszym celem jest umożliwienie partycypacji w kulturze grupie niestety często z niej wykluczonej - zaznaczył Jarosław Sellin, wiceminister kultury, dziedzictwa narodowego i sportu.

Z przeprowadzonego w 2017 r. na zlecenie Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych badania potrzeb osób z niepełnosprawnościami wynika, że dostęp do kultury należy do potrzeb o małym stopniu zaspokojenia. Aż 72 procent badanych twierdzi, że w obiektach kultury nie ma możliwości posługiwania się językiem migowym. Na niedostosowanie obiektów kultury do potrzeb wskazuje też 36 procent badanych osób z dysfunkcją ruchu.

Lider projektu - Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (PFRON) będzie współpracował z partnerem zagranicznym, którym jest Institut für Bildung und Kultur (IBK) i działający przy nim Kompetenzzentrum für Kulturelle Bildung im Alter und Inklusion (KUBI), a także z Ministerstwem Kultury, Dziedzictwa Narodowego i Sportu oraz Fundacją Kultury bez Barier.

Realizowanych jest już ponad 100 działań na rzecz dostępności w ramach Programu Dostępność Plus. Środki wynoszące w tej chwili ponad 8,7 mld zł, przeznaczone są na inwestycje w transport, edukację, ochronę zdrowia i w wielu innych obszarach. To także cały szereg działań szkoleniowych skierowanych

do różnych grup odbiorców, pokazujących z jednej strony czym są szczególne potrzeby, a z drugiej na czym polega projektowanie uniwersalne, czy komunikacja bez barier.

Od prawie 2 lat dzięki programowi Dostępność Plus działa ustawa o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami. W sferze publicznej jej oddziaływanie widoczne jest w zwiększającej się stale liczbie dostosowanych do potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami obiektów publicznych (m.in. przychodni, szkół, instytucji kultury). Dzięki ustawie w całej Polsce działa już ponad 2 tysiące koordynatorów dostępności, którzy czuwają nad realizacją wymagań ustawowych.

Powstał Fundusz Dostępności, z którego można finansować inwestycje i usprawnienia dla osób z niepełnosprawnościami czy seniorów. Niebawem rusza system certyfikacji dostępności, dzięki któremu coraz więcej miejsc i firm, w tym tych związanych z kulturą, będzie mogło uzyskać certyfikaty miejsca i obiektu dostępnego. Czyli takiego, który dba o potrzeby wszystkich użytkowników.

Źródło: MFiPR